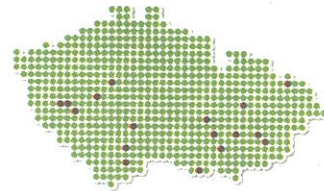

Nová **MÓDA, NEBO NAVRAT** k přírodě?
Po vzoru západních zemí objevujeme
i v Česku kouzlo biotopových koupališť.

17 českých biotopů

- ✓ Dobřany u Plzně (největší)
- ✓ Kovalovice u Brna (nejstarší)
- ✓ Koupaliště Brno–Jih (nejnovější)
- ✓ Brno – Kníničky
- ✓ Praha – Radotín
- ✓ Blovice u Plzně
- ✓ České údolí v Plzeňském kraji
- ✓ Borovany u Českých Budějovic
- ✓ Borek u Českých Budějovic
- ✓ Kozský potok v Sezimově Ústí
- ✓ Jince na Příbramsku
- ✓ Litovel na Olomoucku
- ✓ Bantice na Znojemsku
- ✓ Honětice na Zlínsku
- ✓ Bohuslavice u Kyjova
- ✓ Modrá na Slovácku
- ✓ Šiklův mlýn u Zvole nad Pernštejnem

Když je bazén **BIO**

KLÁRA KUBÍČKOVÁ

Ve vodě u stříbrného vyleštěného zábradlí přímo pod skluzavkou se černají pulci. Brzy z nich budou žáby, které maskáčou do blízké řeky a usadí se u ní. Líhnou se a rostou v bazénu. Přesněji řečeno v biotopu na jihu Brna, kde mají tuhle sezonu zkušební provoz.

Že pulci mohou odradit návštěvníky? „Naopak. Je dobře, že tady jsou. Je vidět, že voda je čistá,“ říká Aleš Krčál, ředitel místní příspěvkové organizace.

Voda ve zdejším umělém rybníce nespolehá na chemické čističe, čerpadla ji ženou do zóny, kde se o přírodní čištění starají kořenové systémy vodních rostlin a miliony mikroorganismů, které v nich žijí.

Zatímco v Německu nebo v Rakousku už mají biotopová koupaliště dlouho, k nám takhle móda dorazila ruku v ruce s bio- a ekostyly teprve nedávno. Jde o jakousi střední cestu mezi modře vykachičkováným chlorovaným bazénem a rybníkem v divočině. Biotop je uměle založené jezírko s fólií a drenáží na dně, které může mít řadu bazénových prvků, velká část práce se tu ale nechává na přírodě.

Což neznamená, že je to levné nebo jednoduché. Vybudovat biotopové koupaliště může být dražší než postavit srovnatelný klasický bazén.

Špina z lidí

„Problém byl s legislativou, až do roku 2011 v ní nebyly biotopy vůbec zanesené,“ říká odborník na kvalitu vody Petr Pumann ze Státního zdravotního ústavu. Dnes jsou zákony pro biotopy o něco přísnější než pro klasická přírodní koupaliště – ta nemusí prokazovat, odkud berou vodu, stačí, že mají v pořádku rozbor vody v koupališti.

Biotopy musí doložit, odkud vodu čerpají. „Tím pádem víme, že vstupní voda je čistá. Znečištění, které se do ní dostane, tak pochází téměř jen z lidí, kteří se v ní vykoupu,“ vysvětluje Pumann.

Jak rostliny a mikroorganismy zvládají nápor stovek těl natřených opalovacím krémem? To je jádro problému – kapacitu takového biotopu neumí obecně určit ani hygienici, ani biologové, ani projektanti. Každý biotop sice musí oficiálně nějakou kapacitu uvádět, ale její smysluplnost musí ověřit vždycky až zkušební provoz a dlouhodobá měření

v konkrétním umělém rybníce. Protože ne všechny rostliny jsou stejně výkonné a ne vždy je možné zachovat stejné podmínky – a zasáhnout do nich plošně a natvrdo chemickou čisticí bombou, když je problém, nelze vůbec.

Špina se navíc jinak chová během veder, i mikroorganismy jsou v různých podmínkách různě výkonné. „Jakmile stoupne teplota vody nad 27 °C, tak se čištění vody zpomaluje,“ říká Krčál z brněnského biotopu.

Vidíte své palce?

Oblíbenost biotopů je jasná: kombinuje výhody bazénu a přírodního koupání. Chemické přísady, které se používají k čištění bazénů, mohou dráždit oči, u citlivých lidí mohou mít vliv na projevy ekzémů. V klasickém rybníku se zase člověk často bojí do nepřijemného mazlavého bahna na dně. Biotop je dostatečně komfortní, ale zároveň ekologický.

Rizika tu ovšem jsou. „Třeba střevní infekce se v biotopu samozřejmě mohou šířit mnohem snáz než v dezinfikovaném bazénu, kde patogenní mikroorganismy zabije chemie. To má biotop společně s normálním přírodním koupalištěm,“ říká Pumann.

Co čekat od biotopu? Normální je nazelenalá barva vody i nějaké ty řasy u dna – řasy ale nejsou nemoc systému nebo chyba, jsou součástí každé živé vody. Podobně jako plankton nebo malí vodní živočichové. V biotopech nejsou ryby ani kachny, pokud by tu byly, ztížilo by to kontrolu celého bazénového systému. A rostliny a mikroorganismy by se živily i jejich „nečistotami“, na což není biotop předem projektovaný.

Naopak zabydlení obojživelníků nebo třeba vodních šneků je v pořádku. Že je biotop čistý, to se pozná i pohledem, byť ten nemůže suplovat chemické rozbor vody – je-li však viditelnost větší než metr (to znamená, že v hloubce po pás vidíte svoje palce u nohou), je velká šance, že se koupání nezkomplikuje.

Co s biotopem v zimě? Některá umělá koupaliště nechávají zase všechno na přírodě, jen po zamrznutí vysekávají díry do ledu kvůli lepšímu oxyličování – byť se to nezdá, cirkulace funguje i v mrazech. A pokud je led dost silný, mění se letní koupaliště na kluziště.

Zatím je ale léto – a biotopy rostou jako houby po (letním) dešti.

klara.kubickova@mfdnes.cz